

SIGADE AAFRIKA KATK (SAK)

SAK on ülinakkav ja ägedalt kulgev sigade viirushaigus, mis põhjustab palavikku, verejookse, põletikulisi muutuseid elundites ja suurt suremust (kuni 100%).

Haigust tekitab **viirus on** väliskeskkonna tingimustele **väga vastupidav**, säilides nakkusohtlikuna näiteks külmutatud lihas mitmeid aastaid, mullas ja pinnases 6 kuud ja loomakorjustel kuni 2 kuud.

SAK on liigispetsiifiline haigus, mis **ohustab vaid kodu- ja mets sigu**. Inimestele SAK ohtu ei kujuta, kuid kõik **inimesed võivad olla viiruse edasikandjaks**.

Haigusel puudub ravi ja vaktsiin ning taudi edasise leviku tõkestamiseks tuleb sead hukata.

Metssigadel on Eestis diagnoositud SAK alates 2014. aasta sügisest ning praegu esineb seda pea kõikjal.

2016. aasta 5. juuli seisuga on SAK diagnoositud 3 farmis ning taudikollete likvideerimiseks on hukatud 16 siga (2015 aastal hukati üle 22000 sea).

Haiguse levikuteed

- Otsesel kontaktil haige looma või tema eritistega.
- Kokkupuutel nakatunud loomalt pärineva liha või muude osadega.
- Saastunud sööt, sh haljassööt.
- Saastunud riiete, jalanõude, esemete, veovahendite jmt vahendusel.
- Teiste koduloomadega kokkupuutel, kes on nii väli- kui ka sisetingimustes peetavad.

Meetmed võimaliku nakkuse leviku tõkestamiseks

- Kõik isikud, kes oma tökohustuste tõttu peavad külastama ettevõtteid, kus toimub seakasvatus, peavad **rangelt järgima** loomapidaja poolt ettevõtte küllastajatele kehtestatud **bioohutusreegleid ja käitumisjuhiseid**.
- Võimaliku nakkuse edasikandmise vältimiseks tuleb seakasvatuseks kasutatavasse hoonesse sisenemisel kasutada ühekordseks kasutuseks mõeldud **kaitseriietust ja kindaid**.
- Hoonetesse sisenemisel ja sealt väljumisel kindlasti **kasutada desomatte**.
- **Vältida tuleb erinevate seakasvatushoonete järjestikuseid külastusi**, samuti minekut otse seakasvatusest söödatooja juurde. Nende käikude vahele peab jääma vähemalt 48 tundi.

Haigustekitaja vastupanuvõime desoainetele

Võrreldes paljude teiste haigustekitajatega on sigade **Aafrika katku põhjustav viirus suhteliselt tundlik kõrgete temperatuuride ja desoainete suhtes**. Nii sobivad inimeste ja riiete desinfitseerimiseks näiteks seebid ja detergendid, erinevaid esemeid-tarvikuid saab desinfitseerida hoides neid näiteks temperatuuril +50°C 3 tundi, +56°C 1,5 tundi või +60°C 30 minutit.

Mida teha SAKi kahtluse korral?

Loomade haigestumisest või hukkumisest peab loomapidaja viivitamatult **informeerima maakonna volitatud veterinaararsti või kohalikku veterinaarkeskust**. Veterinaararsti saabumiseni on oluline vältida võimaliku nakkuse levikut.

Põhisõnumid avalikkusele

Iga loomapidaja **peab täitma** kehtestatud **bioturvalisuse nõudeid**, et oma loomi taudi eest kaitsta ning tõkestada viiruse edasist levikut.

Haiguse leviku seisukohast kujutavad võimalikku ohtu ka laatadel näidatavad ja turismitaludes peetavad kodusead. Nendegi puhul kehtib väljaspidamise keeld. Kui märkate välitingimustes peetavat kodusiga, teatage Veterinaar- ja Toiduameti vihjetelefonil 605 4750.

Metsas matkamas, marjul või seenel **käimise järel tuleb puhastada oma riided ja jalanõud** - see on lihtne, kuid väga oluline meetod nakkuse edasikandumise vältimiseks.

Sigade Aafrika katku puudutav teave on koondatud veebilehele www.seakatk.ee ning küsimusi ja infot taudikahtlusega loomadest saab jätta VTA vihjetelefonil 605 4750.

Maakondlike veterinaarkeskuste kontaktid on leitavad VTA kodulehel www.vet.agri.ee

Täname koostöö eest!
Veterinaar- ja Toiduamet